

Скільський Ігор Васильович — зоолог із визначними теріологічними доробками (до 60-річчя з дня народження)

Назар Смірнов

Чернівецький обласний краєзнавчий музей (Чернівці, Україна)
Email: nazarsm@ukr.net; orcid: 0000-0001-9731-6404

SMIRNOV, N. Skilsky Igor Vasylyovych, a zoologist with outstanding contributions to theriology (towards his 60th birthday). — Igor Skilsky is a well-known Bukovynian zoologist, ornithologist, conservationist, and museologist. He graduated from the Faculty of Biology of Chernivtsi University and since 1989 has worked at the Chernivtsi Regional Museum of Local Lore. He started his scientific career as an ornithologist, defending his PhD thesis in 2000. Later, the scope of his scientific interests expanded significantly and currently he focuses on studying the fauna of the Carpathian region. Author of more than 1200 scientific papers, many of them on theriological topics. He participated as an expert in the creation of protected areas, in particular a few national nature parks. An important area of I. Skilsky's activity is editorial work—he contributed (as an editor or an editorial board member) to the appearance of many publications, including the ornithological journal *Berkut*, dozens of books and collections of articles, conference materials, etc.

Біографічні деталі

Ігор Васильович Скільський народився 13 вересня 1966 р. в с. Стебнів Верховинського р-ну Івано-Франківської обл. Закінчив школу у 1983 р., після чого вступив на біологічний факультет Чернівецького університету. У 1985–1987 рр. навчання перервала служба в армії. У 1990 р. закінчив університет з кваліфікацією «Біолог. Викладач біології та хімії».

У 1989 р., ще будучи студентом, почав працювати у відділі природи Чернівецького краєзнавчого музею. Спочатку обіймав посаду молодшого наукового співробітника (1989–1991 рр.), згодом — наукового (1991–1992 рр.) і старшого наукового співробітника (1992–1994 рр.). З 1994 р. очолює цей відділ. Кандидатську дисертацію за спеціальністю «зоологія» І. Скільський захистив у 2000 р. в Інституті зоології НАН України під керівництвом В. Костюшина. Одружений, виховує доньку.

Рис. 1. Ігор Васильович Скільський. Фото М. Гавки.

Теріологічні дослідження

Професійна діяльність Ігоря Васильовича тісно пов'язана з об'єктами природно-заповідного фонду (ПЗФ)¹. Як експерт брав участь в обґрунтуванні створення низки заповідних об'єктів, у т.ч. НПП «Верховинський», «Вижницький», «Гуцульщина», «Хотинський», «Черемоський».

Будучи передусім орнітологом, І. В. має вагомий доробок у вивченні ссавців. Його науковий інтерес спрямований Переважно на фауністичні дослідження звірів на теренах Чернівецької обл. та суміжних регіонів, з акцентом на вже існуючих або проєктованих об'єктах і територіях ПЗФ.

Так, Ігор Васильович брав активну участь у підготовці узагальнюючих робіт, присвячених характеристиці заповідних територій як на національному, так і на регіональному рівнях [напр., Чорней *et al.* 2017]. Він сформував списки видів ссавців та охарактеризував стан їхніх популяцій на окремих заповідних територіях (напр., в НПП «Черемоський» [Чорней *et al.* 2015, 2018]) або в природних регіонах (напр., на Хотинській височині [Коржик *et al.* 2012]).

Водночас, значна частина досліджень науковця акцентована на вивченні видів теріофауни, які потребують охорони. Так, Ігор Васильович брав участь у підготовці узагальнень щодо стану популяцій та охорони в Україні kota лісового (*Felis silvestris*) [Zagorodniuk *et al.* 2014] й ведмедя бурого (*Ursus arctos*) [Дикий *et al.* 2015], аналізував поширення та стан популяцій в Чернівецькій обл. видри річкової (*Lutra lutra*) [Скільський *et al.* 2015], зубра (*Bison bonasus*) [Ташук *et al.* 2015] тощо. Є одним з ініціаторів, редакторів і авторів видання «Червона книга Івано-Франківської області. Тваринний світ» [Скільський *et al.* 2019], де узагальнено інформацію про рідкісних тварин регіону.

Рис. 2. Ігор Скільський під час досліджень сліпака буковинського (*Spalax graecus*) в заказнику «Мальованка». Зліва — 2005 р. (фото О. Тітова), справа — 2009 р. (фото автора).

¹ Із 2015 р. він працює за сумісництвом науковим співробітником в НПП «Хотинський».

Під час підготовки цих зведень І. Скільський використовував як результати власних польових досліджень, так і дані, які він отримав у результаті скрупульозного аналізу літератури, музейних колекцій та повідомлень широкої мережі респондентів. Такий підхід дає йому можливість готувати максимально цілісні узагальнення, що охоплюють більшість матеріалів і можуть стати основою для подальшого моніторингу та порівняння.

Профілі дослідника у мережі:

- researchgate — <https://www.researchgate.net/profile/Ihor-Skिल्sky>
- orcid — <https://orcid.org/0000-0001-7695-4220>

Суміжне

Ігор Васильович почав цікавитися зоологією ще в ранньому дитинстві. Своє захоплення він несе через роки, перетворивши його на справу життя. У студентські роки та на початку наукової кар'єри він цілеспрямовано вивчав птахів, самостійно й у компанії друзів та однодумців (серед них В. Бучко, Б. Годованець, П. Дзюбак) здійснював десятки польових виїздів у різні частини Українських Карпат і на суміжні території. Як активіст долучався до природоохоронних акцій.

Згодом, у зрілому віці, почав активно збирати матеріали та літературу про різні групи тварин Карпатського регіону, у результаті чого сформував унікальну базу даних. Ці відомості Ігор Васильович використовує особисто або ж передає іншим фахівцям для підготовки різноманітних зведень.

Також І. Скільський чимало часу і сил приділяє редагуванню різних видань. На зорі незалежності він разом із В. Грищенком став засновником, редактором і видавцем орнітологічного журналу «Беркут», який нині є одним із провідних орнітологічних журналів України та добре знаний за кордоном.

Завдяки його наполегливій праці побачили світ десятки видань: монографій, збірників праць, матеріалів конференцій тощо. Серед них, зокрема, серія матеріалів конференцій «Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень», збірник наукових праць «Щорічник Чернівецького обласного краєзнавчого музею» та чимало інших.

Ігор Васильович своєю роботою щодня демонструє приклад служіння науці та суспільству, а його доробок (понад 1200 праць, що опубліковані 11 мовами в 17 країнах) є безцінним джерелом інформації.

Подяки

Автор щиро вдячний Ігорю Загороднюку за ідею цієї статті та допомогу при підготовці рукопису до друку. Щиро вдячний Миколі Гавці та Олексію Тітову за надані в користування фотографії дослідника.

Література

Дикий, І. В., М. Г. Шквіря, П. Б. Хосцький, [et al.]. 2015. *Ведмідь бурій (Ursus arctos): проблеми збереження та дослідження популяції в Україні*. Київ, ТОВ Сік Груп Україна, 1–135.

- Коржик, В. П., І. І. Чорней, І. В. Скільський, [et al.]. 2012. *Хотинська височина*. Чернівці, Друкарт, 1–336.
- Скільський, І. В., В. В. Бучко, А. М. Заморока, [et al.]. 2019. *Червона книга Івано-Франківської області. Тваринний світ*. Чернівці, Друк Арт, 1–448.
- Скільський, І. В., Мелешук, Л. І., Ташук, М. В. 2015. Сучасний стан популяції річкової видри (*Lutra lutra*) в Чернівецькій області. *Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень*. Матеріали Другої конференції. Чернівці, Друк Арт, 134–142.
- Ташук, М. В., І. В. Скільський, Л. І. Мелешук. 2015. Сучасний стан субпопуляції зубра (*Bison bonasus*) в Буковинських Карпатах: загальний огляд. *Прагматичні аспекти діяльності національних природних парків у контексті збалансованого розвитку*. Матеріали конференції. Чернівці, Друк Арт, 318–325.
- Чорней, І. І., В. В. Буджак, В. П. Коржик, [et al.]. 2015. *Біорізноманіття Національного природного парку «Черемоський»*. Чернівці, Друк Арт, 1–248.
- Чорней, І. І., В. П. Коржик, І. В. Скільський, [et al.]. 2018. *Екологічний менеджмент території, охорона ландшафтного і біотичного різноманіття, рекреаційні ресурси та перспективи розвитку Національного природного парку «Черемоський»*. Чернівці, Друк Арт, 1–240.
- Чорней, І. І., В. П. Коржик, І. В. Скільський, [et al.]. 2017. *Заповідні перлини Буковини. Атлас-довідник*. Чернівці, Друк Арт. 1–256.
- Zagorodniuk, I., M. Gavrilyuk, M. Drebet, [et al.]. 2014. Wildcat (*Felis silvestris* Schreber, 1777) in Ukraine: modern state of the populations and expansion of the species range eastwards. *Studia biologica*, 8 (3–4): 5–26. [CrossRef](#)

Резюме

СМІРНОВ, Н. Скільський Ігор Васильович — зоолог із визначними теріологічними доробками (до 60-річчя з дня народження). — Ігор Скільський — відомий буковинський зоолог, орнітолог, природоохоронець, музейник. Закінчив біологічний факультет Чернівецького університету. З 1989 р. працює у Чернівецькому краєзнавчому музеї. Перші кроки у науці зробив як орнітолог (у 2000 р. захистив кандидатську дисертацію). Згодом коло його наукових інтересів суттєво розширилося — нині вивчає тваринний світ Карпатського регіону. У доробку дослідника понад 1200 наукових праць, чимало з них — на теріологічну тематику. Долучався як експерт до створення об'єктів природно-заповідного фонду, зокрема — низки національних природних парків. Важливим напрямком діяльності І. Скільського є редакторська робота — він взяв участь (як редактор або член редколегії) у появі багатьох видань (орнітологічний журнал «Беркут», десятки книг і збірників статей, матеріалів конференцій тощо).